

တင့်တယ်၏ဖြေလျော့ခွေဝတ္ထု ဇာတ်လမ်းဖန်တီးမှု အတတ်ပညာ

ကြည်ကြည်မြင့်*

စာတမ်းအကျဉ်း

ဤစာတမ်းသည် မြန်မာစာပေလောကတွင် လွတ်လပ်ရေးခေတ်၌ နာမည်ကျော်ကြား လူကြိုက်များခဲ့သည့် စာရေးဆရာတင့်တယ်၏ ‘ဖြေလျော့ခွေ’ ဝတ္ထုမှ ဇာတ်လမ်း ဖန်တီးမှု အတတ်ပညာကို လေ့လာတင်ပြ ထားသောစာတမ်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို စာတမ်းတွင် အခန်း(၁) တင့်တယ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ အခန်း(၂) တင့်တယ်၏ ဝတ္ထုများအပေါ် ပညာရှင်တို့၏အမြင်၊ အခန်း(၃) ဖြေလျော့ခွေ ဝတ္ထု၏ ဇာတ်လမ်းဖန်တီးမှု အတတ်ပညာတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ဖြေလျော့ခွေ ဝတ္ထု၏ ဇာတ်လမ်းဖန်တီးမှု အတတ်ပညာကို တင်ပြရာ၌ ဇာတ်လမ်းနှင့် ဆက်စပ်၍ ဇာတ်ဆောင်၊ ကာလဒေသနောက်ခံတို့က ဇာတ်လမ်းကို အထောက်အကူပြုပုံကို ထည့်သွင်းလေ့လာ တင်ပြသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

နိဒါန်း

စာရေးဆရာတင့်တယ်သည် လွတ်လပ်ရေးခေတ်တွင် ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်များကို အများအပြား ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၅၀ခု ဝန်းကျင်ကာလများ၌ စောင်ရေအများဆုံး ထုတ်ဝေရသော စာရေးဆရာဖြစ်သည်။ သူ၏ဝတ္ထုများသည် လူငယ်ကြိုက် အချစ်ဝတ္ထုများဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်စာ အထူးကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်သောကြောင့် အမှီးဝတ္ထုလည်း ပါဝင်ပါသည်။ တင့်တယ် ရေးသားခဲ့သော စာပေလက်ရာများထဲတွင် ဝတ္ထုစာပေအမျိုးအစားမှာ အများဆုံးဖြစ်သည်။ ၁၉၄၅-၅၀ ဝန်းကျင်ကာလ များတွင် တင့်တယ်ခေတ်ဟု ဆိုရလောက်အောင် မြန်မာဝတ္ထု လောကတွင် သူ၏စာအုပ်များက လွှမ်းမိုးထားခဲ့ပါသည်။

အထူးသဖြင့် လူငယ်အမျိုးသမီး စာဖတ်ပရိသတ်ကြားတွင် ရေပန်းအစားဆုံး စာရေးဆရာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဒဂုန်တာရာကပင် တင့်တယ်ကို နှုတ်ခမ်းနီမလေးတို့၏ အသည်းစွဲ စာရေးဆရာဟု ကင်ပွန်းတပ်ခဲ့သည်။ တင့်တယ်၏ လက်ရာများအဖြစ် ချစ်နိုင်ငံ၊ ချစ်မိသည့်ဝန်၊ နွဲ့ဆိုး၊ မေချစ်တဲ့မောင်၊ ချစ်မိုးမြေ၊ လာလုလုငေး၊ ဖြေလျော့ခွေ၊ မမထား၊ ကျုပ်သားမောင်မောင်၊ ကမ္မဗလ၊ ရွှေချစ်ငွေချစ်၊ ဆရာညာနှင့် သူဇာတို့ ဖြစ်ပါသည်။ တင့်တယ်သည် အချို့သော ဝတ္ထုရှည်များကို နှစ်ပုဒ်တွဲ၍ လုံးချင်း ဝတ္ထုရှည်အဖြစ် ထုတ်ခဲ့သည်။ ယင်းတို့မှာ သွေးနှင့် မျက်ရည်၊ လိုက်တော်မူခဲ့ တို့ကို

* ဒေါက်တာ၊ ကထိက၊ မြန်မာစာဌာန၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်

ပေါင်း၍ ချစ်နိုင်ငံ၊ ဆရာညာနှင့် ပြန်ချိန်တန် ပေါင်းကာ ချစ်မိသည့်ဝန် ဝတ္ထုများ ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ တင့်တယ်၏ အမှီးဝတ္ထုများသည်လည်း လူကြိုက်များလှသည်။ တင့်တယ်၏ဝတ္ထုများသည် ချစ်ဝတ္ထုများ ဖြစ်ကြသည်။ ဇာတ်လမ်း၊ ဇာတ်အိမ် ဖန်တီးတင်ပြပုံ ကောင်းမွန်လှသည့်အတွက် စာဖတ်သူ တို့နှစ်သက် စွဲလန်းကြသည်။ တင့်တယ် ၏ဝတ္ထု ရှည်များထဲမှ လူကြိုက်များသည့်အပြင် ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားအဖြစ် ရိုက်ကူးခဲ့ရသော ဖြေလျော့ခွေဇာတ်လမ်း ဖန်တီးပုံကို လေ့လာတင် ပြထားပါသည်။ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်း ဖန်တီးရာ၌ ဇာတ်လမ်း သက်သက်မဟုတ်ဘဲ ဇာတ်ဆောင်၊ နောက်ခံတို့က အပြန်အလှန်အထောက် အကူပြုနေသည့်သဘောကို လေ့လာ တင်ပြ ထားပါသည်။

၁။ တင့်တယ်၏အတ္ထုပ္ပတ္တိ

တင့်တယ်အမည်ရင်း ဦးဝင်းစိန် ဖြစ်သည်။ ၁၉၂၇၊ ဇွန် ၂၉ ရက် သောကြာ နေ့တွင် ပြည်ခရိုင်၊ ရွှေတောင်မြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ ငယ်စဉ်က ရွှေတောင်မြို့ အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်း၊ အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းနှင့် ပြည်အစိုးရအထက် တန်းကျောင်း တို့တွင် ပညာသင်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၄ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၌ သိပ္ပံ ဘာသာဖြင့် ပညာဆက်လက် သင်ယူသည်။ ဥပစာတန်း အောင်မြင်သောအခါ ဝိဇ္ဇာ ဘာသာဘက်သို့ ကူးပြောင်းခဲ့သည်။ ၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့၊ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဥပဒေဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ပန်းတနော်အမျိုးသား အထက်တန်းကျောင်း၌ ဆရာအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း၌ ပညာရေးဌာန လက်အောက်ရှိ စာပေနှင့် စာကြည့်တိုက်ဌာနတွင် စာပြုအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ၁၉၄၅-၄၈ ခုနှစ်အတွင်း၌ ပြန်ကြားရေးဌာနတွင် ဘာသာပြန်အရာရှိနှင့် တည်းဖြတ်သူအဖြစ် အမှုထမ်းသည်။ ၁၉၄၈-၁၉၅၂ ခုနှစ်အထိ ဘီဘီစီ မြန်မာပိုင်းအစီအစဉ်၌ ဘာသာပြန်နှင့် သတင်း ထုတ်သူအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။

တင့်တယ်ဟူသော ကလောင်အမည်ကို ယူခဲ့ခြင်းမှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်း သည်။ ပန်းပဲမောင်တင့်တယ် နတ်မောင်နှမ ရုပ်ရှင်ကြော်ငြာသီချင်းစာသား ကြားရာမှ တင့်တယ်ဟူသောအမည်ကို ယူခဲ့သည်။ ၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် ရှက်လို့လား ဆိုသည့် ဝတ္ထုတိုဖြင့် စာပေလောကကို စတင် ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုစဉ်က စာရေးသူ ၏အမည်ကို မဖော်ပြခဲ့ပေ။ ထိုဝတ္ထုပါဝင်သည့် ရွှင်ပျော်ပျော်တိုက်သာမက အခြား သော မဂ္ဂဇင်းတိုက်များတွင်လည်း ထိုအချိန်က ကလောင်အမည်များကို ထည့်သွင်း ဖော်ပြလေ့ မရှိပေ။ ၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် ရေးသားသော တစ်နေဝင်ဝတ္ထုတွင် အောင်ကျော်

ဟူသော ကလောင်အမည်ဖြင့် ဖော်ပြခွင့်ရသည်။ တင့်တယ်သည် ကလောင်ခွဲပေါင်း (၄၀)ကျော် ရှိသည်။ စာ အလွန်ရေးနိုင်သည်။ တင့်တယ် ကလောင်အမည်များအနက် လူသိများသော အမည်များမှာ ကျော်ဇော၊ တင့်တယ်၊ ဦးထွဋ်ခေါင်၊ ဒေါ်ယဉ်မင်းလှ၊ အေးစိမ့်၊ အောင်မြင်၊ ဩဘာတို့ဖြစ်ပါသည်။

ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုတိုများကို ကျော်ဇောအမည်နှင့်ရေးသည်။ အချစ်ဇာတ်လမ်းများကို တင့်တယ်အမည်နှင့် ရေးသည်။ အတွေးအခေါ်ဆိုင်ရာ ဆောင်းပါး များကို ဦးထွဋ်ခေါင်အမည်နှင့် ရေးသည်။ အမျိုးသမီးရေးရာအဖြာဖြာကို ဒေါ်ယဉ်မင်းလှ ဟူသောအမည်နှင့် ရေးသည်။ ခါးပိုက်နှိုက်များ အကြောင်းရေးရာတွင် အေးစိမ့်၊ ဟာသဆန်ဆန်ဇာတ်လမ်းရေးရာတွင် အောင်မြင် အမည်ဖြင့်ရေးသည်။ စာပေဆောင်းပါးကို ဩဘာ အမည်နှင့် ရေးပါသည်။

အောင်ကျော်ဟူသော ကလောင်အမည်ယူရာ၌ အကြောင်းရင်းရှိသည်။ ဇနီးဖြစ်သူ၏ ဇာတိဖြစ်သော ဟင်္သာတ၊ မယ်ဇီကုန်း ဒေသများတွင် စစ်ပြေးချိန်က နေခဲ့ဘူးသည်။ ထိုဒေသများသည် ဗိုလ်အောင်ကျော်၏ ဇာတိဖြစ်သည်။ ဗိုလ်အောင်ကျော်ကို လေးစားသောအားဖြင့် ကျွန်ုပ်ညာရေးစနစ် တွန်းလှန်ရာတွင် ကျဆုံးခဲ့ရသော ဗိုလ်အောင်ကျော်ကို ဂုဏ်ပြုသည့် စိတ်ဖြင့် အောင်ကျော်ဟူသော ကလောင်အမည်မှည့်ခြင်းဖြစ်သည်။ တင့်တယ်၏ အလွန်ကျော်ကြားသော လာလုလုငေး၏အဆုံးတွင် ‘မို့မို့ ပရိယာယ် ငတင့်တယ် နားဝယ်မလည်ရှာ’ဟု ထည့်သွင်းရေးသားခဲ့သည်။ ကဝိလက္ခဏာဒီပနီကျမ်းပါ ‘မင်းပရိယာယ် ငတင့်တယ် နားဝယ်မလည်ရှာ’ ဆိုသော သတ်ပုံဖွဲ့ထုံးအဆိုကို အနည်းငယ် ပြုပြင်၍ ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

ဘာသာပြန်ဝတ္ထုများ ရေးသားရာတွင် တင့်တယ်၊ ထွန်းအံ့၊ ကျော်ဇော၊ အောင်မြင် ဟူသော ကလောင်အမည်များ သုံးခဲ့သည်။ ပင်ကိုယ်ရေးဝတ္ထုများ ရေးသားခဲ့သည့် အပြင် ဘာသာပြန်ဝတ္ထု၊ အမှီးဝတ္ထု ရေးသားခဲ့သည်။ အင်္ဂလိပ်ဝတ္ထုများ မှီးရေးရာတွင် မြန်မာမှုပြု ကျွမ်းကျင်သောကြောင့် အမှီးဟူ၍ပင် မထင်ရပေ။ လာလုလုငေး၊ ထား၊ ဖိုးပြုံးချို ဝတ္ထုများသည် အမှီးဝတ္ထုများဖြစ်သည်။ တင့်တယ်သည် ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်၊ ကျမ်း၊ ဘာသာပြန်ဆောင်းပါး ဘာသာပြန်ဝတ္ထုစသည့် သုတရသစာပေအမျိုးမျိုးကို ရေးရာတွင် အကြောင်းအရာကိုလိုက်ပြီး ရေးဟန်ကိုလည်း ကွဲပြားအောင် ရေးသားခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားစာပေများကို အဖတ်အရှုများသည့်အလျောက် ဝတ္ထုရေးရာတွင် ထူးခြားဆန်းသစ်သော ဇာတ်လမ်းများဖန်တီးယူနိုင်ခဲ့သည်။ ဇာတ်လမ်းသာမက ဇာတ်ဆောင်တို့၏ သွင်ပြင်ပုံပန်း စရိုက်အမူအရာ ရေးဖွဲ့ရာ၌ စာဖတ်သူတို့၏ စိတ်ထဲကို ဆွဲဆောင်နိုင်ခဲ့သည်။ ဖြေလျော့ခွေမှ အလုံ၊ လာလုလုငေးမှ မို.မို. တို့၏ စရိုက်များကို ပရိတ်သတ်တို့ နှစ်သက်ခဲ့ကြသည်။ ဇာတ်ဆောင်ဖန်တီးမှု အတတ်ပညာ ကျွမ်းကျင်

ခြင်းက ဇာတ်လမ်းဖန်တီးမှုကို ကောင်းစွာ အထောက်အကူပြုထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

တင့်တယ်သည် စာပဒေသာမဂ္ဂဇင်း (၁၉၄၆)၊ ရှုမဝမဂ္ဂဇင်း (၁၉၄၇)၊ ပဒေသာမဂ္ဂဇင်း (၁၉၄၈)၊ ရှုမဝမဂ္ဂဇင်း (၁၉၅၂)၊ စန္ဒာမဂ္ဂဇင်း (၁၉၆၆)၊ တို့တွင် စာတည်းလုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ တင့်တယ်သည် ဝတ္ထုရေးနည်းကို လမ်းသစ်ထွင်ပေးသကဲ့သို့ မဂ္ဂဇင်း လောကကိုလည်း ပုံစံသစ်ဖြင့် တီထွင်ပေးခဲ့သူဖြစ်သည်။ ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းကို (Reader Digest) ပုံစံမျိုးဖြင့် ကဗျာ၊ ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထု၊ အခန်းဆက်ဝတ္ထုရှည် ပါဝင်သောမဂ္ဂဇင်းအဖြစ် ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် အကျော်အမော်၊ ဖိုးပြုံးချို၊ ချစ်သောသဲမွှာ၊ ဖြေလျော့ခွေ၊ ပန်သစ္စာ၊ ဤဘဝဝယ်ဝတ္ထုများကို ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားရိုက်ရန် ဇာတ်ညွှန်း ရေးသားခဲ့သည်။ လာလုလုငေး၊ ကျွန်မအနုပညာသည်၊ ဖြေလျော့ခွေတို့ကို ဒါရိုက်တာအဖြစ် ရိုက်ကူးခဲ့ပါသည်။

၂။ တင့်တယ်၏ဝတ္ထုများအပေါ်ပညာရှင်တို့၏အမြင်များ

တင့်တယ်သည် ဝတ္ထုလောက၌ တခေတ်ဆန်း၍ ရေပန်းစားအောင် ရေးသားနိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ တင့်တယ်နှင့် ပတ်သက်၍ စာပေပညာရှင်တို့က အမျိုးမျိုး တင်ပြခဲ့ကြသည်။ တင့်တယ်၏ ဝတ္ထုများအပေါ်တွင် စာဖတ်ပရိတ်သတ်တို့ နှစ်သက်ရခြင်းအကြောင်းကို ဒဂုန်တာရာက

“တင့်တယ်မှာ အရေးအသားချောမောပြေပြစ်ပြီး အဖွဲ့နဲ့ ကောင်းသည်။ စကားပြောခန်း စသည့်များ သွက်သဖြင့် ဝတ္ထုအဖြစ် ဖတ်၍ ကောင်းလှပါပေသည်။ စိတ်ကူးယဉ်အတွေးဖြင့် အချစ်ဇာတ်လမ်းများကို ရေးသည်။ စစ်အပြီး၌ တဟုန်ထိုး ကျယ်ပြန့်တိုးပွားလာသော စာဖတ်ပရိတ်သတ်တွင် စိတ်ကူးယဉ် စာပေသည် အရေးပါလာပေရာ တင့်တယ်၏ဝတ္ထုများကို လူကြိုက်များသည်”^၁

ဟု ဆိုမိန့်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် တင့်တယ်၏ ဇာတ်လမ်း ဖန်တီးပုံနှင့် ပတ်သက်၍

“တင့်တယ်သည် ဇာတ်လမ်းအချိတ်အဆက် အတောအကူး စသည်ဖြင့် ဆန်းဆန်းပြားပြားဆင်ကာ ရေးတတ်သည့်အချက်

^၁ တာရာ၊ ဒဂုန်၊ ၁၉၆၇၊ ၃၇၁။

ကြောင့် အတွေးအခေါ်ဘက်နှင့် ဝတ္ထုဘက်၌ မလေးနက်ပဲ ပေါ့ပျက်ပျက် ဖြစ်နေရသည်။ ထို့ပြင် အချစ်ဇာတ်လမ်းကို အသားပေးခြင်းမှာလည်း အဖန်တလဲလဲ ထပ်၍နေသည်”^၁

ဟု အားနည်းချက် အားသာချက်များကို သုံးသပ်ပြထားပါသည်။ ဒဂုန်တာရာ၏ အမြင်တွင် တင့်တယ်သည် ပရိသတ်အကြိုက်လိုက်၍ ဇာတ်လမ်းအသားပေး ဝတ္ထုများ ရေးခဲ့သည်ဟု ယူဆရသည်။ အချစ်ဝတ္ထုများ ရေးရာတွင်မူ တင့်တယ်သည် အနုစိတ် သရုပ်ဖော်အဖွဲ့ အားကောင်းသည်။ အချစ်ဝတ္ထုကိုကျော်လွန်၍ ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထု ဖက်သို့ အားပြုရေးသားမည်ဆိုလျှင် တင့်တယ်၏အနုပညာသည် ပို၍မြင့်မား လာမည် ဟု ဒဂုန်တာရာ ယူဆခဲ့သည်။ သူ၏အယူအဆမှာ တင့်တယ်သည် မိမိ စိတ်ကူးထား သော ပုံသဏ္ဌာန်ကို ပေါ်အောင် ဖော်နိုင်သည်။ တစ်ခါတရံ အနုစိတ်ကလေးများဖြင့် ချစ်စဖွယ် ကောင်းသည်။ အချစ်ဇာတ်လမ်း သက်သက်ထက် လူ့လောကကြီး၏ စနစ် စုံကို သရုပ်ဖော်သည့်ဝတ္ထုများဘက်သို့ ချဉ်းကပ်လျှင် အနုပညာတန်ဖိုးသည် မြင့်လာ မည်ဟု ဆိုခဲ့ပါသည်။

တက်တိုးကမူ တင့်တယ်၏ ဝတ္ထုဖတ်နည်းနှင့်ပတ်သက်၍

“တင့်တယ်သည် မူရင်းဝတ္ထု၏ အဘော်ကို မပျက်အောင် ပြန်ဆိုသူ ဖြစ်သဖြင့် ဘာသာပြန်ရာတွင် သူနှင့်တူနိုင်သူ ရှားလှ သည်”^၂

ဟု မှတ်ချက်ချထားပါသည်။ တက်တိုးကပင်

“တင့်တယ်နှင့်ပတ်သက်၍ သူ၏ ချီးမွမ်းထိုက်သောဂုဏ်မှာကား ဇွဲပင်ဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုများကို စက်နှင့်လှည့်၍ ထုတ်လိုက်သကဲ့သို့ မြန်အောင် ရေးသားနိုင်သောသတ္တိမှာ ထူးကဲလှသည်”^၃

ဟု ဆိုခဲ့ပါသည်။ တင့်တယ်သည် စိတ်ကူးဉာဏ် ထက်မြက် သွက်လက်သည့် အလျောက် ဝတ္ထုများစွာကို ပရိသတ်ကြိုက်အောင် ရေးသားနိုင်စွမ်းရှိပါသည်။

စာရေးဆရာ သာဓုကမူ

^၁ တာရာ၊ ဒဂုန်၊ ၁၉၆၇၊ ၃၇၂။

^၂ တက်တိုး၊ ၁၉၄၈၊ ၂၉။

^၃ တက်တိုး၊ ၁၉၄၈၊ ၁၁။

“စာပေအရာ၌ ဤလိုလာတ်မြင်သော ကျွမ်းကျင်သော စာပေ
ပညာရှင်မျိုးကို သာဓု အနေဖြင့် တင့်တယ်တစ်ယောက်သာ
တွေ့ဖူးသည်”^၁

ဟု ဆိုခဲ့သည်။

တင့်တယ်၏ နာမည်ကျော်ကြားသော ကမ္မဗလဝတ္ထုအပေါ်၌ မောင်သိန်းဆိုင်
က လူငယ်ကြိုက်၊ မိန်းမပရိသတ်ကြိုက် ရေးဟန်ဖြင့် ရေးလေ့ရှိသော တင့်တယ်
သည် ကမ္မဗလရေးရာတွင်မူ သူ၏ပရိသတ်များစွာ လက်မခံခြင်းမရှိ။ ကမ္မဗလသည်
ဇာတ်အိမ်ပန္နက် အံ့မခန်း ဆန်းကြယ်သည်။ လျှို့ဝှက်သည်းဖိုဝတ္ထုမျိုး ရေးနည်း
ရေးဟန်ဟု ဆိုထားပါသည်။ တင့်တယ်၏ ပရိသတ်များသည် အမျိုးသမီးများ၊
လူငယ်များ ဖြစ်သည့်အလျောက် ကမ္မဗလကဲ့သို့ လေးနက်သော ဘဝရုန်းကန်
လှုပ်ရှားမှုပါသော ဝတ္ထုမျိုးကို ဖတ်လေ့မရှိသည့်အလျောက် နှစ်သက်ခြင်းမရှိကြဟန်
တူပါသည်။ စာဖတ်အလေ့အကျင့် ရင့်သန်သူတို့ကမူ ကမ္မဗလကို နှစ်သက်ကြသည်။

တင့်တယ်၏ ဝတ္ထုတစ်ခေတ်ကို လွှမ်းမိုးနိုင်လောက်အောင် စိတ်ကူးကောင်းပုံ၊
ပါရမီ ထူးချွန်ပုံကို မောင်ဆွေတင့်က

“စစ်ပြီးခေတ်ကာလ ထိုခေတ်မှာ ကျော်ကြားထင်ရှားသော စာရေး
ဆရာများအကြောင်းကို ပြောလျှင် တင့်တယ်၏ အကြောင်းကို
လည်း သီးခြားထည့်သွင်း ပြောဆိုသင့်သည်ဟု ထင်မြင်မိပါ
သည်။ စာဖတ်ပရိသတ် အများစု အကြားတွင် ထိုခေတ်က
ထင်ရှား ကျော်ကြားခဲ့သူများ၌ တင့်တယ်သည် ထိပ်ဆုံးတန်းမှ
ပါဝင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ ရှုမဝမဂ္ဂဇင်း ထွက်ပေါ်လာသည့်
၁၉၄၇ ခုနှစ် ပတ်ဝန်းကျင်မှ စတင်ပါသည်။ တင့်တယ်သည် ထို
ခေတ်က အထူးသဖြင့် လူငယ်အမျိုးသမီး စာဖတ်ပရိသတ်များ
အကြားတွင် ရေပန်းအစားဆုံး စာရေးဆရာတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ပါသည်။
ဒဂုန်တာရာကပင် တင့်တယ်ကို နှုတ်ခမ်းနီကလေးတို့၏အသည်း
စွဲ စာရေးဆရာဟုကင်ပွန်းတပ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ ထိုစဉ်က တင့်တယ်
၏ ထင်ရှားကျော်ကြားမှုမှာ အများကြိုက် ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းများကို

^၁ သာဓု၊ ၁၉၉၀၊ ၅၀။

ပြေပြစ်သော စကားပြေ အရေးအသားဖြင့် ဖွဲ့နွဲ့သိုင်းဝိုင်းကာ
ရေးသားသည့် ရေးဟန်တို့ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်”^၁

ဟု ဆိုထားပါသည်။ တင့်တယ်သည် မည်သည့်အကြောင်းအရာကို မဆို စိတ်ဝင်စား
ဖွယ် ဇာတ်လမ်း ဖြစ်လာအောင်နှင့် ရသမြောက်အောင် ဖန်တီးရေးဖွဲ့နိုင်သည်။

ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းကို ပရိသတ်တို့ နှစ်သက်သည်ဆိုရာ၌ ဇာတ်လမ်းသက်သက်
သာမက ရေးဟန် ကောင်းမွန်ခြင်းသည်လည်း ပါဝင်ပါသည်။ တင့်တယ်၏ ဝတ္ထု
ရေးဟန်နှင့် ပတ်သက်၍ မောင်သိန်းဆိုက်က

“တင့်တယ်သည် ထိုခေတ်ကာလတွင် အရောင်းရ အတွင်ကျယ်
ဆုံး ပရိသတ်အများဆုံး စာရေးဆရာဖြစ်သည်။ တင့်တယ်၏
ရေးဟန်မှာ အဆင်အပြင် စကားကြွယ်ဝပြီး စွဲမက်ဖွယ် ဝါကျ
အဆင်အပြင် စွဲငြိဖွယ် စကားအပြောအဆို တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်
ထားသည်။ တင့်တယ်၏ရေးဟန်ကို အမွေဆက်ခံသူမှာ ဒီဘက်
ပိုင်းတွင် ဝင်းဦးဖြစ်သည်”^၂

ဟုဆိုခဲ့ပါသည်။

တက္ကသိုလ်ဝင်းမွန်ကလည်း

“လွတ်လပ်ရေးခေတ်တွင် မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်များဖြင့် ကျော်ကြား
လာသူမှာ တင့်တယ် ဖြစ်ပါသည်။ လာလုလုငေး၊ လိုက်တော်မူ၊
ချစ်သံသရာ၊ ချစ်မုန်ယို စသည့်ဝတ္ထုများဖြင့် ပရိသတ် အသည်း
စွဲ ဖြစ်လာသည်။ တင့်တယ်၏ အရေးမှာသွက်သည်။ အဖွဲ့အနွဲ့
ကောင်းသည်။ မိန်းကလေး တစ်ယောက်၏အလှကို စာမျက်နှာ
၁၀ မျက်နှာလောက် ဖွဲ့နိုင်စွမ်း ရှိသူ ဖြစ်သည်။ သူရေးဖွဲ့သော
ဇာတ်လမ်းများမှာ စိတ်ကူးယဉ် အချစ်ဇာတ်လမ်း ဖြစ်ပါသည်။
စစ်ပြီးခေတ် စာအုပ်ဈေးကွက်၌ သူ့ကို ပြိုင်နိုင်သူ မရှိပါ။
နှုတ်ခမ်းနီ ပါးနီမလေးတို့၏ အသည်းစွဲစာရေးဆရာ ဖြစ်သည်”^၃

ဟု သုံးသပ်ပြထားပါသည်။

^၁ ဆွေတင့်၊ မောင်၊ ၁၉၇၃၊ ၁၉၈။

^၂ သိန်းဆိုက်၊ မောင်၊ ၁၉၇၃၊ ၈၅။

^၃ ဝင်းမွန်၊ တက္ကသိုလ်၊ ၁၉၇၃၊ ၅၂၀။

တင့်တယ်၏ဝတ္ထုများသည် စာဖတ်ပရိသတ်များအား စွဲမက်စေပုံ၊
စိတ်ကူးဉာဏ် ဆန်းကြယ်ပုံကို ဦးမြင့်ကြည်က

“စာရေးဆရာတင့်တယ် ရေးသားသော လာလုလုငေး (Reader digest)မှာ ပါတဲ့ စာမျက်နှာ (၃)မျက်နှာလောက်ပဲ ပါတဲ့ ဝတ္ထုတိုလေး (Paid in full)ကို တင့်တယ်က ရေးတော့ ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းထဲ (၂)လဆက် ရေးရသလားမသိဘူး၊ အဲဒီ ဇာတ်လမ်းမှာ မင်းသမီးနာမည်က မိုးမိုး၊ အင်းယားကန်စောင်းက တိုက်ကြီးမှာ နေတယ်။ အခု အင်းယားကန်စောင်းကို ကြည့်လိုက်တော့ ဖြူဖြူကြီးမြင်ရတဲ့တိုက်ကြီး၊ ဒါ မိုးမိုးနေတဲ့တိုက်လို့ ထင်ရတယ်။ အဲဒီလောက်ထိ သရုပ်ဖော် ကောင်းတယ်။ လာလုလုငေးက အဲဒီခေတ်က လူကာ ပါးစပ်ဖျား ရေပန်းစားခဲ့ဆုံး”^၁

ဟု သုံးသပ်တင်ပြခဲ့သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ စာပေပညာရှင်အသီးသီး အဆိုအမိန့်များကိုကြည့်လျှင် ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းဖန်တီးရာ၌ တင့်တယ်၏ စိတ်ကူးဉာဏ် ထက်မြက်မှုကို မှန်းဆနိုင်ပါသည်။ စိတ်ကူးယဉ် ချစ်ဇာတ်လမ်းများကို နှစ်သက်စွဲမက်ဖွယ်ဖြစ်အောင် ဇာတ်အိမ်တည်ဆောက်၍ ဖန်တီး ရေးဖွဲ့နိုင်စွမ်းရှိသူ ဖြစ်ပါသည်။

၃။ ဖြေလျော့ခွေဝတ္ထု၏ဇာတ်လမ်းဖန်တီးမှုအတတ်ပညာ

ဖြေလျော့ခွေသည် စာရေးဆရာတင့်တယ်၏ ထင်ရှားကျော်ကြား လူကြိုက်များသော ဝတ္ထုဖြစ်သည်။ ထိုဝတ္ထုကို တင့်တယ်သည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် (၁)ကြိမ်၊ ၁၉၅၅ တွင် (၁)ကြိမ် ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ ထိုဝတ္ထုကို ဒါရိုက်တာ ဦးချစ်ခင်က ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးသောအခါတွင်လည်း လူကြိုက်များခဲ့ပါသည်။ ဖြေလျော့ခွေ ဝတ္ထုမူရင်းအစမှာ ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဇွန်လထုတ် ပဒေသာမဂ္ဂဇင်း၌ မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်အဖြစ် ဖော်ပြခံခဲ့ရပါသည်။

ဇာတ်လမ်းအကျဉ်း

ပြည်မြို့ရှိ သစ်စက်သူဌေးကြီး ဦးစံအောင်နှင့် ဒေါ်သိန်းနွဲ့တို့တွင် သားသမီး (၄)ဦး ရှိသည်။ ကိုကိုကြီး၊ ကိုကိုလတ်၊ မိမိလေးနှင့် ကိုထွေးတို့ဖြစ်ကြသည်။ ကိုကိုလတ်သည် မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းကို နိုင်ငံခြားသားမျက်နှာဖြူများ လက်ဝါးကြီး

^၁ မြင့်ကြည်၊ ဦး၊ ၁၉၇၇၊ ၈၃။

အုပ်ထားခဲ့ရာမှ အမျိုးသားပိုင်လုပ်ငန်းအဖြစ် ရပ်တည်ခွင့်ရသောအခါတွင် တိုးတက်လာအောင် ကြံစည်နေသူဖြစ်သည်။ ကိုကိုလတ်သည် သုံးထပ်သားလုပ်နည်း အတတ်ပညာကို အင်္ဂလန်သို့သွား၍ သင်ယူသည်။ မြန်မာပြည်၌ သုံးထပ်သားကို တီထွင်ထုတ်လုပ်ရန်ဖြစ်သည်။ ကိုကိုကြီးမှာ သစ်လုပ်ငန်းကို စိတ်ဝင်စားသူမဟုတ်ပေ။ မိမိလေး မှာ စိတ်လှုပ်ရှားလွယ်ပြီး အချစ်ရေးတွင် စိတ်ထင်ရာကို လုပ်တတ်သူဖြစ်သည်။ ကိုထွေးမှာမူ ငယ်ရွယ်သူဖြစ်သည်။ သစ်စက်သူဌေးကြီး ဦးရွှေအောင်နှင့် အလုံဖခင် ဖြစ်သူ ဦးနေဒွန်းတို့သည် အညာဒေသမှ သစ်လုပ်ငန်းလုပ်ရန် လာရောက်ခဲ့သူများ ဖြစ်သည်။ ပြည်မြို့တွင် သောင်တင်နေရာမှ နိုင်ငံခြားသားပိုင်သစ်စက်တွင် ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည့် သူငယ်ချင်း၊ ၂ ယောက်လုံး မသိန်းနွဲ့ကို ချစ်ခဲ့ကြသည်။ မသိန်းနွဲ့က ဦးရွှေအောင်ကို ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ဦးရွှေအောင်သည် ရိုးသားကြိုးစားသောကြောင့် စက်သူဌေး၏ ယုံကြည်မှုခံရပြီး ရာထူးအဆင့်ဆင့် တိုးမြှင့်ခံရသည်။ စက်သူဌေး နိုင်ငံခြားပြန်သွားသောအခါ သစ်စက်ကြီးကို ဆက်ခံခွင့်ရခဲ့ပြီး ကြီးပွား ချမ်းသာလာသည်။ ဦးနေထွန်းမှာ မူးယစ်သောက်စား၍ တဖြည်းဖြည်း ပျက်စီးလာပြီး သစ်စက်တွင် ဂန်ဒယ်အဖြစ်လုပ်ကိုင်ရင်း သစ်လုံးပိသောကြောင့် ခြေတစ်ဖက် ဖြတ်ခဲ့ရသည်။ ထိုအကြောင်းနှင့်ဆက်စပ်ပြီး ဦးနေထွန်းက ဦးရွှေအောင်ကို မကျေနပ်ခဲ့ပေ။ ဦးရွှေအောင်ကမူ အလုပ် မလုပ်နိုင်သောသူငယ်ချင်းကို ဂန်ဒယ်လစာ ပေးမြဲပေးသည်။ ဦးနေထွန်း သမီးကြီးယောက်ျား ကိုဖိုးလှမှာလည်း ဂန်ဒယ်အဆင့်ဖြင့် အလုပ်လုပ်နေသည်။ စားဝတ်နေရေး ခက်ခဲသောကြောင့် သမီးငယ် အလုံသည် ဦးရွှေအောင်အိမ်တွင် အိမ်အကူအဖြစ်လုပ်ရန် ရောက်လာခဲ့သည်။ ဖခင် ဦးနေဒွန်းက တားမြစ်ခဲ့သည်။

သူဌေးကတော် ဒေါ်သိန်းနွဲ့က လုံမ ဟူသောအမည်ကို အလုံဟု ပြောင်းပေးပြီး သဘောကျခဲ့သည်။ ဦးရွှေအောင်၏တိုက်နှင့် ကပ်နေသောတိုက်တွင် သူဌေးသမီး ခင်နှင်းလွင် ရှိသည်။ မိဘများက ကိုကိုလတ်နှင့်သဘောတူထားသည်။ ကိုကိုလတ်သည် အလုံကို စွဲလန်း ချစ်ခင်လာသည်။

အလုံဖက်က တုံ့ပြန် ချစ်ခင်မိသော်လည်း ဂုဏ်အဆင့်အတန်း ကွာခြားမှု လက်ထပ်ရန် စီစဉ်ထားသူ ရှိမှုကြောင့် ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။ အလုံက အိမ်ကြီးမှ ထွက်ခွာသွားရန်ပြောဆိုရာတွင် ဒေါ်သိန်းနွဲ့ ခွင့်မပြုခဲ့ပေ။ အလုံသည် ငွေကြေးကိစ္စများတွင် စိတ်ချရပြီးလျှင် သမီးဖြစ်သူ မိမိလေး၏ အချစ်ရေးကိစ္စများ၌ စောင့်ကြည့်ပေးသူဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ကိုကိုကြီးသည် မန္တလေးမှ သူဌေးသမီးနှင့်လက်ထပ်ပြီး မန္တလေးသို့ လိုက်ပါသွားသည်။ မိမိလေးမှာလည်း သူဌေးသား ခင်ကြွေနှင့် လက်ထပ်၍ ရန်ကုန်သို့ လိုက်သွားသည်။ ကိုကိုလတ်သည် သုံးထပ်သား တီထွင်ဖော်စပ်ရာ၌

မအောင်မြင်သေးပေ။ အလုံကလည်း ပြန်မချစ်သောကြောင့် သစ်စက်၌ အနေများ ခဲ့သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် အလုံနှင့်ကိုလတ်တို့ ချစ်ခဲ့မိကြသည်။ အလုံသည် ကိုလတ်နှင့် ဝေးရန် မိမိလေးနှင့် ရန်ကုန်သို့လိုက်ခဲ့သည်။ ဦးရွှေစံအောင်က အလုံကို ကိုလတ်နှင့် လက်ထပ်ပေးရန်အတွက် ပြန်ခေါ်လာခဲ့သည်။ ဤတွင် အလုပ်သမားပြဿနာ ပေါ်လာသည်။ သပိတ်ခေါင်းဆောင်များမှာ အလုံ၏ခဲအို ကိုဖိုးလှနှင့် ဖခင် ဦးနေဒွန်းတို့ ဖြစ်သည်။ သပိတ်မှောက်သူများသည် မြို့မှ အလုပ်သမားလူမိုက်များကို ခေါ်ပြီးလျှင် စက်ရုံကို အတင်းဖွင့်ရန်ကြံစည်သည်။ ကိုလတ်တို့ ဘက်ကမူ အနုနည်းနှင့် ဖြေရှင်းလိုသည်။ အလုပ်သမားများသည် ခြံကိုဝိုင်းလာပြီး ခဲနှင့်ပစ်ကြသည်။ ကိုကိုကြီးက အကြမ်းနည်းဖြင့် တုံ့ပြန်ရန် အကြံပေးသည်။ ဦးရွှေစံအောင်က လက်ခံသည်။ အလုံသည် ခဲအို ကိုဖိုးလှထံ သွား၍ ဦးရွှေစံအောင်တို့နှင့် စေ့စပ်ဖြေရှင်းရန် ပြောဆိုသည်။ အလုံ၏ ညှိနှိုင်းမှုအရ သစ်စက်အနီးရှိ တံတားပေါ်တွင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် တွေ့ဆုံရန် သဘောတူခဲ့ကြသည်။ အလုပ်သမားများက သဘောတူသော်လည်း ဦးနေဒွန်းက အပြင်းအထန် ကန့်ကွက်သည်။ ကိုကိုကြီး၏ အကြံပေးချက်အတိုင်း အလုပ်သမား လူမိုက်များကိုခေါ်၍ တုံ့ပြန်ရန်စီစဉ်ထားမှုကို ဦးရွှေစံအောင်ဘက်က ဖျက်သိမ်းပေးသည်။ စက်ရုံမှလူမိုက်များကို ခေါ်မလာရန် ကိုထွေးအား သွား၍ အချိန်မီတားစေသည်။ သို့ရာတွင် ကိုထွေး ပေါ့ဆမှုကြောင့် ကိုကိုကြီးခေါ်လာသော အလုပ်သမားများသည် လက်နက်ကိုင်ဆောင်ကာ ချီတက်လာကြသည်။ ဦးနေဒွန်းသည်စက်ရုံမှ အလုပ်သမား လူမိုက်များကို မြင်သည်နှင့် ဦးရွှေစံအောင်ကို ပြေး၍ ဓားနဲ့ထိုးသည်။ ဦးရွှေစံအောင်တို့ဘက်မှ အစောင့်ခေါ်ထားသော ပုလိပ်များပစ်ခတ်မှုကြောင့် ဦးဖိုးလှနှင့် ဦးနေဒွန်း သေဆုံးခဲ့သည်။ အလုံသည် မိမိကြောင့် ဦးရွှေစံအောင် သေဆုံးရသည်ဟုယူဆပြီး ကိုလတ်အား ရှောင်၍နေသည်။ ကိုလတ် ပေးခဲ့သည့်ငွေ (၁၀၀၀) ကို ရင်း၍ ဇာဘော်လီချုပ်ဆိုင် တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ဒေါ်သိန်းနွဲ့မသေမီ ဆန်စက်အတွက် အမွေစုကို ခွဲဝေရာ ဒေါ်သိန်းနွဲ့က မိမိဝေစုအား အလုံကို ခံစားစေခဲ့သည်။ မိမိလေးနှင့် ကိုထွေးတို့သည် ကိုကိုကြီး၏ဆန္ဒအတိုင်း သစ်စက်ရောင်းပစ်ပြီး အမွေခွဲရန် သဘောတူကြသည်။ သစ်စက်ကို သံယောဇဉ်ရှိသော ကိုလတ်သည် မရောင်းလိုပေ။ သစ်စက်မရောင်းသည့်ဘက်က အလေးသာရန်အတွက် အလုံကမိမိလေးအား သူ၏ဝေစုကို ပေးခဲ့သည်။ မိမိလေးက သဘောတူသည့်အတွက် ကိုလတ်၏ဆန္ဒပြည့်ဝသွားသည်။ သစ်စက် မရောင်းဖြစ်တော့ပေ။ ဇာတ်သိမ်း၌ ကိုလတ်နှင့် အလုံတို့ ပေါင်းဖက်မိကြသည်။

ဇာတ်ပျိုးပိုင်းဖန်တီးပုံ

ဧပြေလျော့ခွေဝတ္ထုတွင် ဇာတ်ပျိုးပိုင်း၌ အဓိကဇာတ်ဆောင်ဖြစ်သည့် အလုံနှင့် စာဖတ်သူတို့အား စတင် မိတ်ဆက်ပေးခဲ့သည်။ အလုံ၏အကြောင်းကို တင်ပြရာ၌ စာရေးသူသည် အပြောဖြင့် မတင်ပြဘဲ အပြန်အလှန်ကိုသုံး၍ ဇာတ်ကွက်ဖော် တင်ပြထားသည်။ ဇာတ်ပျိုးပိုင်းဇာတ်ကွက်တွင် ပြည်မြို့၏ တောင်ကုန်းပေါ်ရှိ အလွန်ကြီးမားကျယ်ပြန့်လှသော တိုက်အိမ်အတွင်းသို့ ခပ်နွမ်းနွမ်းအဝတ်အစားနှင့် ရုပ်ရည်ချောမောလှပသော မိန်းမပျိုလေးတစ်ဦး ရောက်လာပုံနှင့် အစပျိုးထားသည်။ စာရေးသူသည် အဓိကဇာတ်ဆောင်ဖြစ်သော အလုံ၏ဘဝအနေအထားကို ဝတ်စားဆင်ယင်မှု သွင်ပြင်ပုံပန်းတို့ဖြင့် တင်ပြခြင်းနှင့်အတူ ဇာတ်လမ်း၏ နောက်ခံတည်ရာ ဖြစ်သော ပြည်မြို့ တောင်ကုန်းပေါ်ရှိ တိုက်ကြီးကိုလည်း ထည့်သွင်းတင်ပြသည်။ နောက်ခံနှင့် ဇာတ်ဆောင်ကို တွဲ၍ တင်ပြခြင်းဖြင့် စာဖတ်သူစိတ်တွင် သိလိုစိတ်ထက်သန်လာစေသည်။ တိုက်ကြီး၏ ခမ်းနားထည်ဝါမှုနှင့် မိန်းမပျိုလေး၏ နွမ်းပါးမှုကိုယှဉ်၍ ပြကွက်တွင် တင်ပြလိုက်ခြင်းဖြင့် ထိုအိမ်နှင့်မိန်းမပျိုလေးသည် မည်သို့ပတ်သက်လာမည်ကို သိလိုလာကြသည်။ တစ်ဖက်မှလည်း အဆင်အပြင်ခမ်းနားမှုများကို အနုစိတ်သရုပ်ဖော်တင်ပြပြီးလျှင် တစ်ဖက်မှလည်း အလုံ၏ကြောက်ရွံ့အားငယ်စိတ်ကို ဖော်ပြထားသည့်အတွက် စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဖြစ်လာရသည်။ ထိုအချိန် အသက် ၂၅နှစ်အရွယ် အနောက်တိုင်းအဝတ်အစားကို ဝတ်ထားသည့် ယောက်ျားပျိုတစ်ဦး လက်ဆွဲအိတ်ကိုင်၍ ဝင်လာသည့်အခန်း ထည့်ထားသည်။ ထိုသူသည် ကိုကိုလတ် ဖြစ်သည်။ ကိုကိုလတ်သည် နိုင်ငံခြားမှ ပြန်လာသူပီပီ သစ်တန်တွက်ပုံလင်္ကာကို ဆို၍လာသည်။ လှေကားထိပ်ဆီသို့ ပြီး၍ ရပ်ကြည့်နေရာတွင် အလုံနှင့်ဆုံမိကြသည်။ ချောမောလှပ၍ ဆင်းရဲသောမိန်းမပျိုနှင့် အိမ်ကြီးရှင် ယောက်ျားပျိုတို့အား ဇာတ်ပျိုးပိုင်း၌ပင် တွေ့ဆုံပေးလိုက်သောအခါ ထိုသူနှစ်ဦး၏ ဂုဏ်ရည် မတူသော ချစ်မေတ္တာဇာတ်လမ်းအပေါ် စာရေးသူတို့ အာရုံစူးစိုက်လာမိကြပါသည်။ ဇာတ်ပျိုးပိုင်း၌ပင် စာရေးသူက မိမိလေးနှင့် ကိုထွေးတို့ တွေ့ဆုံပြောဆိုခန်းဖြင့် ကိုလတ်သည် သစ်လုပ်ငန်းအပေါ် အာရုံဝင်စားသော ခေတ်မီတိုးတက်သည့် လူငယ်တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း အသိပေးခဲ့သည်။ ဇာတ်ပျိုးပိုင်း၌ပင် စာရေးသူသည် အဓိက ဇာတ်ဆောင်နှစ်ဦးနှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည်။ အဓိကဇာတ်ဆောင်နှစ်ဦး၏ မတူညီသော ဘဝအနေအထား၊ တွေ့ဆုံခန်းတို့ဖြင့် စိတ်ဝင်စားလာစေသည်။ နောက်ခံအဖွဲ့ကလည်း ထိုသူနှစ်ဦး၏ ဘဝခြင်းကွာခြားမှုကို သိသာအောင်တင်ပြခဲ့သည်။ ကိုကိုလတ်၏ အခြေအနေ၊ အလုံ၏အခြေအနေတို့ကို ကြိုတင် ခင်းကျင်း အသိပေးထားသောအခန်း ဖြစ်ပါသည်။

ကိုကိုလတ်သည် ဘိလပ်မှပြန်လာပြီး အိမ်အကူ အလုံနှင့် တွေ့သောအခါ ကရုဏာ သက်ခဲ့သည်။ အလုံအားတွေ့စကပင် အားပေးနှစ်သိမ့်ခဲ့သည့် ဇာတ်ကွက်ကို

“အရိုးခံသက်သက် ရှက်သလို ကြောက်သလို ရင်ကလေးဖိုမလို
ဖြစ်နေရှာသော ဆင်းရဲသူကလေး အလုံအား ကိုကိုလတ်မှာ
သနားလည်းသနား၊ အားမလိုအားမရလည်း ရှိသောကြောင့် ဘာ
ကြောက်ရမလဲအလုံရဲ့ မေမေကြီးက မင်းကို ကိုက်စားမှာလား
ထမင်းပွဲပြင်ပြီးပါပြီ မေမေကြီးရှင့်ဟု”

သင်ပေးသည့်အခန်းကိုလည်း ထည့်သွင်းထားပါသည်။

နောက်ခံဖန်တီးပုံ

ဇာတ်လမ်းဖြစ်ပေါ် ဖန်တီးမှုတွင် နောက်ခံအဖွဲ့သည်အရေးပါသည်။ ဇာတ်ပျိုး ပိုင်းတွင် တင်ပြခဲ့သော တောင်ကုန်းပေါ်က တိုက်အိမ်ကြီးသည် နေရာဒေသ နောက်ခံ ဖြစ်သည်။ ဇာတ်ဆောင်နှစ်ဦး၏ ချစ်ခြင်း၊ ဘဝချင်းအားပြိုင်မှုတွင် အခြေအနေချင်း ခြားနားသည့်သဘောကို နောက်ခံအဖွဲ့နှင့် တင်ပြလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဖြေလျော့ခွေဝတ္ထု ဇာတ်လမ်း ဖြစ်တည်မှုတွင် အချိန်ကာလနောက်ခံနှင့် နေရာဒေသ နောက်ခံတို့သည် အရေးပါသည်။ အချိန်ကာလမှာ လွတ်လပ်ရေးခေတ်ဦးကာလ ကိုလိုနီခေတ်တွင် ဆန်စက်၊ သစ်စက် စသောလုပ်ငန်းကြီးများသည် နယ်ချဲ့မျက်နှာဖြူ တို့၏ လုပ်ငန်းများဖြစ်သည်။ မြန်မာတို့မှာ လုပ်ငန်းပိုင်ရှင် နယ်ချဲ့လက်အောက်တွင် လုပ်သားများအဖြစ် လုပ်ခွင့်ရသည်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက်ပိုင်း နယ်ချဲ့ပိုင် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ လုပ်ငန်းများသည် မြန်မာတို့ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရလာသည်။ ထိုသို့ရလာသောအခါ မြန်မာလူမျိုးများထဲမှ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ ပိုင်ရှင်များသည် အရင်းရှင်များဖြစ်လာကြ သည်။ အလုပ်သမားတို့သည် အရင်းရှင်တို့အား ဆန့်ကျင်တွန်းလှန်၍ လူမှု အခွင့် အရေး တောင်းလာကြသည်။ ထိုကာလတွင် နိုင်ငံရေး တည်ငြိမ်မှု မရှိသည့်အလျောက် စီးပွားရေးတည်ငြိမ်မှု မရှိကြပေ။ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများ၌ အရင်းရှင်ဆိုသည့် ပိုင်ရှင် များနှင့် အလုပ်သမားများ ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားနေသည်။ ထိုသို့သောခေတ် အခြေအနေ များကို စာရေးဆရာတင့်တယ်သည် တွေ့မြင်ကြားသိနေရသည်။ တွေ့မြင်ကြားသိနေ သည့်အလျောက် မြန်မာလူငယ်များထဲတွင် တိုးတက်ခေတ်မီသော အတွေးအမြင်ရှိ သည့် လူငယ်များ ပေါ်ပေါက်လာစေလိုသည်။ ထိုလူငယ်များ၏ စွမ်းအားဖြင့် မြန်မာ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ လုပ်ငန်းများကို မြန်မာပိုင်အဖြစ် ဆက်လက် တည်တံ့စေလိုသည်။

^၁ တင့်တယ်၊ ၁၉၅၅၊ ၅၇။

ခေတ်မီတိုးတက်သော နည်းပညာများနှင့် တည်ဆောက်စေလိုသည်။ ထိုစေတနာကို အရင်းခံ၍ ဖြေလျော့ခွေ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းကို ဖန်တီးခဲ့ပါသည်။ စိတ်ကူးယဉ်အချစ် ဝတ္ထုဟု ဆိုရသော်လည်း ဝတ္ထု၏ နောက်ခံအချိန်ကာလနှင့် နေရာဒေသတို့မှာ ခိုင်လုံ သည်။ အသင့်ယုတ္တိရှိသည်ဟု ဆိုရမည်။ ခေတ်ပြိုင်အဖွဲ့သဘော ပါသည်။

နောက်ခံနှင့်ဝတ္ထုဇာတ်လမ်း၏ ဆက်စပ်မှုကို နတ်နွယ်ကလည်း

“ဇာတ်လမ်း၊ ဇာတ်ကွက်နှင့် လိုက်လျောသော အထောက်အကူ ဖြစ် သော ကာလဒေသနှင့်လုပ်ငန်းအငွေ့အသက်များ အင်မတန်လျော့ပါး ချို့တဲ့နေလျှင် ယင်းဝတ္ထုသည် စိတ်ကူးယဉ်အဆင့်၊ ပုံပြင်အဆင့် အခြေအမြစ် မရှိသော အဆင့်တွင်သာ ရှိနေမည်”^၁

ဟုဆိုခဲ့ပါသည်။

သိန်းဖေမြင့်ကလည်း ဇာတ်လမ်းကောင်းတစ်ပုဒ် ဖြစ်ရန်နှင့် ဇာတ်အိမ်ခိုင်မာ ရန်အတွက် နောက်ခံဝန်းကျင်၏ အရေးပါပုံကို

“ဇာတ်လမ်းနှင့် ဇာတ်အိမ် တည်ဆောက်ရန် ရေခံ၊ မြေခံ လို သည်။ ရေခံ၊ မြေခံကိုမှီ၍သာ အဆင်ပြေသော ဇာတ်အိမ်၊ ဇာတ် လမ်းများ တည်ဆောက်နိုင်သည်။ ထိုရေခံ၊ မြေခံ သည်ကား လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးစသော လူ့လောက၏ အရေးအရာ များကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြထားသော ဝတ္ထုတည်ရာ ရေခံ၊ မြေခံ ဖြစ် သည်။ ရေခံ၊ မြေခံ ကောင်းသည်နှင့် အမျှဇာတ်လမ်း၊ ဇာတ်အိမ် ကောင်းသည်။ ရေခံ၊ မြေခံ တင့်တယ်သည်နှင့်အမျှ ဇာတ်လမ်း၊ ဇာတ်အိမ် ခမ်းနားသည်။ ထို့ကြောင့် ဝတ္ထုရေးလိုလျှင် လူ့ လောက၏ အရေးအရာများကို လူတို့အတွက် အဓိပ္ပာယ်ရှိသော ရေခံ၊ မြေခံ အကွက်ကျကျ ရွေးချယ်တတ်ရန် လိုသည်”^၂

ဟု မိန့်ဆိုထားပါသည်။

အထက်ပါအဆိုအမိန့်အတိုင်းပင် ဖြေလျော့ခွေဝတ္ထုကို တင့်တယ်သည် အချစ် ဝတ္ထုဟု ဆိုသော်လည်း ထိုခေတ်ကအမှန်တကယ် ဖြစ်ပေါ်နေသော ဒိဋ္ဌလောက နောက်ခံကို အသုံးပြုထားသည်။ အရင်းရှင်နှင့် အလုပ်သမားတို့၏ ပဋိပက္ခများ ကြောင့် မြန်မာ့စီးပွားရေး ဆုတ်ယုတ် ကျဆင်းမည်ကို စိုးရိမ်ဟန်တူသည်။ နှစ်ဦး

^၁ နတ်နွယ်နှင့်အများ၊ ၁၉၇၅၊ ၁၉၃။

^၂ သိန်းဖေမြင့် ၁၉၆၈၊ ၆၃။

နှစ်ဖက် အပြေအလည် ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် အဆင်ပြေချောမွေ့ရန် ဦးတည်၍ ဇာတ်လမ်းဆင်ထားပါသည်။

ဇာတ်တက်ပိုင်းဖန်တီးပုံ

ဇာတ်တက်ပိုင်းတစ်လျှောက်တွင် ဖြစ်ရပ်များသည် ဂုဏ်အဆင့်အတန်းခြင်း မတူသော ဇာတ်ဆောင်နှစ်ဦး၏ ချစ်ခြင်းအရှိန်မြင့်လာသကဲ့သို့ နှစ်ဖက်မိဘများကို မူတည်၍ဖြစ်လာမည့် ဇာတ်လမ်းပဋိပက္ခ သို့မဟုတ် အားပြိုင်မှုများသည် အရေးပါ လာမည်ဖြစ်သည်။

ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းတွင် ဖြစ်ပွားသည့် အလုပ်သမားနှင့် ပိုင်ရှင်တို့၏ အဓိကရုဏ်း ပြဿနာကို တင်ပြရာတွင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် လူသေသည်အထိ ဖော်ပြသွားမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဖော်ပြရာတွင် ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းသို့ရောက်မှ ရုတ်တရက် ပြင်းထန်သောပဋိပက္ခကို တင်ပြခြင်း ထက် ဇာတ်တက်ပိုင်းထဲကပင် ပဋိပက္ခကို မသိမသာ ထည့်ပေးခြင်းဖြင့် တဖြည်းဖြည်း အရှိန်ရလာသည့်သဘောကို ဆောင်လာမည်။ အသင့်ယုတ္တိလည်း ရှိလာမည်။ ထိုသို့ဇာတ်ရှိန်ကို သဘာဝကျကျ မြင့်တက်လာစေရန် ဇာတ်ဆောင်များ၏ အခြေအနေကို ကြိုတင်၍ စရိုက်အဖြစ် ဖန်တီးထားရသည်။ အလုပ်သမားဖက်မှ ပဋိပက္ခကို ဦးဆောင်သူမှာ အလုံ၏ဖခင် ဦးနေဒွန်းဖြစ်သည်။ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် သေဆုံးသည်အထိ ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားမှုကို ဦးဆောင်သူ ဦးနေဒွန်းစရိုက်သည် ခိုင်မာမှ သာ ဇာတ်လမ်းဖြစ်ရပ်သည် ခိုင်မာလာမည်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဇာတ်တက်ပိုင်း ၏အစဉ်ပင် နောက်ကြောင်းပြန် ဇာတ်ကွက်ကိုသုံး၍ ဦးနေဒွန်းနှင့် ဦးရွှေဇံအောင် တို့၏ဘဝကို ဖော်ပြခဲ့သည်။ ဦးနေဒွန်းသည် ဒေါ်သိန်းနွဲ့ကို ဆုံးရှုံးခဲ့ခြင်း ဦးရွှေဇံ အောင်က သစ်စက်ပိုင်ရှင်ဖြစ်နေချိန်တွင် ဂန်ဒယ်အဖြစ် လုပ်ကိုင်ရခြင်းအပေါ်၌ မကျေမနပ် ဖြစ်နေသူဖြစ်သည်။ မတော်တဆသစ်လုံးပိ၍ ခြေတစ်ဖက် ဖြတ်ရသော အခါ နာကျဉ်းစိတ်သည် ပိုမိုပြင်းထန်ပြီး ဦးရွှေဇံအောင်အပေါ် ရန်ပြုရန် အားခဲ ထားသူဖြစ်သည်။ ထိုအခြေအနေများကို ကြိုတင်ခင်းကျင်းထားပြီးမှ ဇာတ်ထွတ်ပိုင်း ဖြစ်ရပ်ကို တင်ပြလိုက်သောအခါ စာဖတ်သူတို့အနေဖြင့် အသင့်ယုတ္တိရှိသည်ဟု ထင်မြင်လာသည်။ တင့်တယ်သည် စိတ်ကူးယဉ်အချစ်ဝတ္ထု ရေးဆိုသည့်အလျောက် ဂုဏ်ရည်မတူသူ နှစ်ဦး၏ အချစ်ကို ဖွဲ့သီသော ဇာတ်ကွက်များကို ကြားခံထည့်ပေး ခြင်းဖြင့် ပရိသတ်အကြိုက်ဖြစ်အောင် ဆွဲဆောင်ယူသည်။ တစ်ဖက်မှလည်း ခေတ်ကို ထင်ဟပ်သည့်အဖွဲ့များ ပါဝင်ပြီး ခေတ်ပြိုင်သဘော ဆောင်အောင် ဇာတ်လမ်းဆင် တင်ပြထားပါသည်။

ဇာတ်တက်ပိုင်းတွင် ဆင်းရဲသောအလုံအပေါ်၌ ဒေါ်သိန်းနွဲ့သည် ယုံကြည်ခြင်း နှင့် ချစ်ခြင်းကို ပြသခဲ့သည်။ ထိုသို့ ယုံကြည်ချစ်ခင်စေရန်လည်း အလုံက မိမိလေး ကို စောင့်ရှောက် ကာကွယ်ပေးခဲ့သည်။ ကိုကိုလတ်က အလုံကို ချစ်ခင်ပန်ရာ၌လည်း အလုံသည် ချက်ခြင်း တုံ့ပြန်ခြင်းမပြုဘဲ တတ်နိုင်သမျှ ရှောင်ပြေးခဲ့သည်။ မိမိလေး နောက် လိုက်သွားသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ကိုကိုလတ်၏ သုံးထပ်သားလုပ်ငန်း မအောင်မြင်ခဲ့မှုအပေါ် ခံစားချက်၊ မိမိအတွက် ခံစားချက်ကို နားလည်လာသော အခါ တွင်မှ လက်ခံခဲ့သည်။ ထိုဇာတ်ကွက်များကို ကြည့်လျှင် တင့်တယ်သည် စိတ်ကူးယဉ် ဝတ္ထုဟူ၍ ဖြစ်သလို ရေးဖွဲ့ခြင်းမဟုတ်ဘဲ သူဖန်တီးတင်ဆက်သည့် ဇာတ်ကွက်တိုင်း ကို အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ဖြစ်အောင်ရေးဖွဲ့ထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ထိုအကြောင်းကို မောင်ခင်မင်(ဓနုဖြူ) ကလည်း

“ဖြစ်ရပ်များကို အကြောင်းအကျိုးဆက်ကာ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်း
ပုံစံဖြင့် ရေးဖွဲ့သောအဖွဲ့မျိုးကို ဇာတ်လမ်းအဖွဲ့ဟု ဆိုလိုခြင်း
ဖြစ်ပါသည်”^၁

ဟုဆိုခဲ့သည်။ တင့်တယ်၏ဝတ္ထုများကို လူကြိုက်များရခြင်းမှာ သူ၏ ဇာတ်လမ်း ဖန်တီးမှုတွင် ဇာတ်ကွက်များ အချိတ်အဆက်ကောင်းမွန်မှုပါသည်။ ထိုသို့ ချိတ်ဆက် ရာ၌လည်း အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့်ဖြစ်အောင် ချိတ်ဆက် တင်ပြနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဇာတ်တက်ပိုင်းတွင် အလုံသည် ဒေါ်သိန်းနွဲ့ အားကိုးရသော လူတစ်ယောက် အဖြစ် ပါဝင်လှုပ်ရှားရသည်။ ဒေါ်သိန်းနွဲ့သမီး မိမိလေး ယောက်ျားနောက် လိုက်မည့် ကိစ္စတွင် အလုံကြောင့်အချိန်မီ တားဆီးနိုင်ခဲ့သည်။ စာရေးသူသည် ပရိသတ်အကြိုက် ဇာတ်လမ်းဖြစ်ရန် ဖန်တီးရာတွင် အဓိကဇာတ်ဆောင် တစ်ဦးဦးကို ဗဟိုပြု၍ ဖန်တီး ယူရသည်။ ထိုသဘောကို ဝတ္ထုရှည်ရေးနည်း ဖြတ်လမ်းစာအုပ်ကို ရေးသားသူ လော်ရာဝတ်ကွန်က

“ဝတ္ထုတွင် ပါဝင်သော ဇာတ်ဆောင်တိုင်းသည် အရေးပါသော လည်း စာရေးသူအနေဖြင့် ဇာတ်လမ်း၏ဗဟိုကျသော ဇာတ်ဆောင် အပေါ်၌ အာရုံစိုက်မှု ဇာတ်လမ်းသည် အင်အားရှိနိုင်မည်။ သင်သည် တစ်ဒါဇင်မျှရှိသော ဇာတ်ဆောင်များအပေါ် အာရုံ

^၁ ခင်မင်မောင်(ဓနုဖြူ)၊ ၁၉၉၄၊ ၂၉၄။

စူးစိုက်ထားပါက စာဖတ်သူအနေဖြင့် စိတ်ရှုပ်ထွေးသွားနိုင်
သည်။ ခံစားမှုများ ဆုံးရှုံးသွားမည်”^၁

ဟုဖော်ပြထားပါသည်။ အထက်ပါ နည်းစနစ်အတိုင်းပင် တင့်တယ်သည် အလုံကို အဓိက ဇာတ်ဆောင်အဖြစ် ဗဟိုပြု၍ ဖြေလျော့ခွေဇာတ်လမ်းကို ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက် ထားသည်။ အလုံ၏ ရုပ်ရည်ချောမောမှု၊ ဆင်းရဲသော်လည်း ရိုးသား၍ စိတ်ထား မြင့်မြတ်မှု၊ လိမ္မာပါးနပ်မှု၊ မိမိနှင့်ဂုဏ်ရည်မတူသည့်အချစ်ကို ကြိုးစား၍ ရှောင်ရှားမှု၊ အနစ်နာခံမှု စသည့်စရိုက်များဖြင့် ဖန်တီးယူကာ စရိုက်နှင့်လိုက်ဖက်သော ဇာတ်ကွက် များကိုစီစဉ်၍ ပါဝင်လှုပ်ရှားစေသည်။ ပရိသတ်တို့သည် ဗဟိုပြုဇာတ်ဆောင် အလုံကို ချစ်ခင်သနားလာသည်။ အလုံ၏ ခံစားမှုနှင့် တစ်သားတည်း၊ တစ်ထပ်တည်းဖြစ်ကာ အလုံဘက်မှပါဝင်၍ စိုးရိမ်လာကြသည်။ ကိုကိုလတ်နှင့်ပေါင်းဖက်နိုင်စေရန် စိတ်အား ထက်သန်လာကြသည်။ အလုံသည် ကိုလတ်အား ချစ်ခင်သော်လည်း ချစ်တုံ့မပြန်ဘဲ ရှောင်ပြေးခဲ့သည်။ ချစ်ခြင်းနှင့် စွန့်ခွာခြင်းတို့ကို အလုံ၏စိတ်တွင်းအားပြိုင်မှုများ အဖြစ် တင်ပြခဲ့သည်။ စိတ်တွင်းအား ပြိုင်မှုများကြောင့် အလုံသည် ဂုဏ်သိက္ခာရှိပြီး ပို၍ချစ်စရာ၊ သနားစရာ ကောင်းလာသည်။ ပရိသတ်၏ အာရုံကို ဆွဲဆောင် ဖမ်းစား နိုင်စွမ်း ပို၍ရှိလာသည်။ ဇာတ်ဆောင်ပေါ် မူတည်၍ ဇာတ်လမ်းသည်လည်း အင်အား ရှိလာသည်။ အလုံ၏စရိုက်ကို အဓိကထား၍ အနုစိပ်ခြယ်မှုန်း တင်ပြသည်။ ဇာတ် တက်ပိုင်းတွင် အလုံသည် ဒေါ်သိန်းနွဲ့၏ ယုံကြည်မှု၊ ချစ်ခင်မှုကို ရရှိခဲ့သည်။ ကိုလတ်နှင့် ချစ်မိသော်လည်း မိမိလေးနောက်သို့ လိုက်ခြင်းဖြင့်ရှောင်ခွာခဲ့သည်။ တင့်တယ်သည် အချစ်ဝတ္ထုများကိုရေးရာ၌ စာဖတ်သူတို့သည် ဇာတ်သိမ်းတွင် ချစ်သူ နှစ်ဦးကို ပေါင်းဖက်ပေးမှ နှစ်သက်ကြသည်ကို နားလည်သဘောပေါက်သူ ဖြစ်သည့် အလျောက် မည်သို့ပင် အလုံဘက်မှ စွန့်လွှတ်သော်လည်း ဇာတ်သိမ်းတွင် သနား စရာကောင်းသော အလုံနှင့်ကိုလတ်တို့အား ပျော်ရွှင်စွာ ပေါင်းဖက်ပေးမှသာ ပရိသတ် အကြိုက်ဖြစ်မည်ကို နားလည်ထားသည်။ ထို့ပြင် ဇာတ်လမ်းသည် သမရိုးကျ မဖြစ် ဘဲ ဆန့်ကျင်ဘက် အုပ်စု အချင်းချင်း အားပြိုင်မှုများ ပါဝင်ရန် လိုအပ်သည်။

အားပြိုင်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဂျိုးဇက်နီဘာကိုဗေစ်က

“သင့်ဇာတ်ကောင်များ ဘာကိုအများဆုံး တန်ဖိုးထား ဆောင်ရွက် ကြသည်ကို စီစဉ်ရမည်။ ထို့ကြောင့် ဇာတ်လမ်းဖြစ်ပေါ်ရန် သူတို့ကို တိုက်ခိုက်ခိုင်းပါ။ ဘဝ၊ အချစ်၊ ငွေ၊ အလုပ်တို့ အတွက် တိုက်ပွဲဝင်ခိုင်းပါ။ သင်၏ ဇာတ်ကောင်များသည်

^၁ Whit,2009,8.

ဘာကိုမျှ ဂရုမစိုက်ကြလျှင် သူ့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ဇာတ်ကြောင်း
ဖြစ်ရပ်များသည် ကြုံရာကျပန်းဖြစ်လာမည်”^၁

ဆိုလိုသည်မှာ ဇာတ်လမ်းတွင် ပရိသတ်စိတ်ဝင်စားစေရန်နှင့် ဇာတ်လမ်းသက်ဝင်
လှုပ်ရှားမှု ရှိစေရန်အတွက် အားပြိုင်မှု လိုအပ်သည်။ အားပြိုင်မှုဖြစ်ပေါ်စေရန်
ဇာတ်ဆောင်များတွင် ပန်းတိုင်ရှိရမည်။ ပန်းတိုင်သို့အရောက်သွားရာတွင် စာရေးသူက
အခက်အခဲအတားအဆီးများ ရန်သူများကို ဖန်တီးပေးထားရမည်။ ဇာတ်ဆောင်သည်
မိမိ၏ပန်းတိုင်ဖြစ်သော ဘဝ၊ အချစ်၊ ငွေ၊ အလုပ်တစ်ခုခုအတွက် ဇာတ်ဆောင်ကို
တိုက်ပွဲဝင်ခိုင်းပါ။ မိမိတို့ လိုအပ်သော ပန်းတိုင်ရောက်အောင် ဇာတ်ဆောင်သည်
ရန်သူအခက်အခဲ အတားအဆီးကို မည်ကဲ့သို့ ကျော်ဖြတ်သည်ဟူသော အချက်ကို
ဆက်စပ်ယူ ထားခြင်းသည် ဇာတ်လမ်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဂျိုးဇက်နိုဘာဗေစ်
က ဇာတ်ဆောင်များတွင် တန်ဖိုးထားချက်ရှိရမည်။ ထိုအချက်အတွက် တိုက်ပွဲဝင်ခိုင်း
ရမည်ဟု ဆိုထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဖြေလျော့ခွေဝတ္ထုတွင် အားပြိုင်မှုနှစ်မျိုးပါဝင်သည်။ တစ်မျိုးမှာ စာဖတ်သူတို့
သည် နှစ်သက်ခြင်း ရသဖြစ်ပေါ်လာစေရန် ဂုဏ်နိမ့်သူအလုံနှင့် ဂုဏ်မြင့်သူ ကိုလတ်
တို့၏ အချစ်ချင်း အားပြိုင်မှုဖြစ်သည်။ ထိုအားပြိုင်မှုတွင် ကိုလတ်နှင့်သဘောတူထား
သော အိမ်နီးချင်း သူဌေးသမီး ပါဝင်သည်။ သို့ရာတွင် အလုံနှင့်ထိုအမျိုးသမီးတို့၏
အားပြိုင်ခန်းကို တစ်ကွက် နှစ်ကွက်ခန့်သာ တင်ပြထားသည်။ ဝတ္ထု၏အဓိက
အားပြိုင်ခန်းမှာ သစ်စက်ပိုင်ရှင်နှင့် အလုပ်သမားတို့၏ ပဋိပက္ခ(သို့မဟုတ်) အားပြိုင်
မှုဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က အရင်းရှင်နှင့် အလုပ်သမားတို့ကြား ယေဘုယျကျသည့်
ပဋိပက္ခပြဿနာကို စာရေးသူက ဖြေလျော့ခွေ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းတွင် သူဌေးဦးရွှေဇံ
အောင်နှင့် အလုပ်သမား ဦးနေဒွန်းတို့၏အားပြိုင်မှုဖြင့် တင်ပြထားသည်။ ဇာတ်ထွက်
ပိုင်းတွင် ဖြေရှင်းရင်ဆိုင်ရမည့် အရင်းရှင်နှင့် အလုပ်သမား အားပြိုင်မှုသည် အရှိန်
အဟုန်ကြီးလာပြီး ဦးရွှေဇံအောင်၊ ဦးနေဒွန်း၊ ကိုဖိုးလှတို့ သေဆုံးသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့
သည်။ ထိုအားပြိုင်မှုတွင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ဆုံးရှုံးနစ်နာရသည့်အတွက် အချင်းချင်း
ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ပြေလည်စေသင့်သည်ဟူသော အဖြေကို စာရေးသူက
ထုတ်ဖော်တင်ပြခဲ့သည်။ စာဖတ်သူအကြိုက်ဖြစ်ရန် ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းသဘောမှာ
ရှုပ်ထွေးမှုရှိ ရမည်။

ဖြေလျော့ခွေတွင် ထိုသို့ ရှုပ်ထွေးစေရန်အတွက် အလုပ်သမားခေါင်းဆောင်
ဦးနေဒွန်း သမီးအဖြစ် အလုံကို ဖန်တီးထားသည်။ အလုံသည် ဦးရွှေဇံအောင်သားနှင့်

^၁ Novakovich, 1995,72.

ချစ်ကြိုက်နေကြသည်။ ထိုသို့ ရှုပ်ထွေးအောင် ချိတ်ဆက်လိုက်ခြင်းဖြင့် အလုံတို့၏ အချစ်ဇာတ်လမ်းတွင် လူတန်းစားစရိုက်လည်း ပါလာပြီး ပို၍ သည်းထိတ်ရင်ဖို ဖြစ်စေသည်။ ထိုဇာတ်လမ်း၌ ဦးနေဒွန်းသည် အလွန်တင်းမာသူဖြစ်သည်။ ဦးရွှေဇံ အောင်နှင့် ဒေါ်သိန်းနွဲ့တို့သည်လည်း ဦးနေဒွန်းနှင့် အားပြိုင်ရသူများဖြစ်သည်။ စာရေးသူသည် ဇာတ်လမ်းတွင် ကိုလတ်နှင့် အလုံကို ပေါင်းဖက်စေလိုသောကြောင့် ဇာတ်တက်ပိုင်းကပင် ကြိုတင်၍ ဇာတ်ဆောင် စရိုက်ကို အထိန်းအကွပ်ပြုထားသည်။ ဦးရွှေဇံအောင် ဒေါ်သိန်းနွဲ့တို့သည် ပြင်းထန်သော အရင်းရှင် စရိုက်မရှိဘဲ လူတန်းစားခွဲခြားမှုလျော့ပါးသည်။ ချစ်ခြင်းမေတ္တာကို တန်ဖိုးထား သူများဖြစ်သည်ဟု ကြိုတင်ခင်းကျင်းဖန်တီးထားခဲ့သည်။ အလုံထွက်ခွာ သွားသောကြောင့် ကိုလတ်သည် စိတ်ဆင်းရဲ ကိုယ်ဆင်းရဲဖြစ်သည်ကို ဦးရွှေဇံအောင်နှင့်ဒေါ်သိန်းနွဲ့ သိသော အခါ အလုံကိုပြန်ခေါ်ပြီးလျှင် ကိုလတ်နှင့် သဘောတူကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ ဇာတ်ဆောင်များကို ကြိုတင်၍ ပျော့ပျော့ ပျောင်းပျောင်းစရိုက်မျိုး ဖန်တီးထားသော ကြောင့် ဇာတ်သိမ်းပိုင်းတွင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် နာကျင်ခံစားရသည့်တိုင် ဒေါ်သိန်းနွဲ့သည် အလုံအပေါ် မေတ္တာမပျက်ခဲ့ပေ။ မိမိအမွေဝေစုကိုပင် အလုံကိုပေးအပ်ခဲ့သည်။ အလုံ သည် ဒေါ်သိန်းနွဲ့ထံမှရသော အမွေဝေစုကို မိမိလေးအား ပေးလိုက်ခြင်းဖြင့် ကျေနပ်မှု ရပြီးလျှင် သစ်စက်ကို မရောင်းဖြစ်တော့ပေ။ သစ်စက်ကို တိုးတက် ခေတ်မီအောင် ဦးဆောင် ထိန်းသိမ်းလုပ်ကိုင်လိုသော ကိုလတ်၏ ဆန္ဒပြည့်ဝသွားခဲ့သည်။ ကိုလတ် နှင့် အလုံတို့ ပေါင်းဖက်ကြရပြီး ပရိသတ်တို့လည်း အမောပြေကြသည်။ ပရိသတ် အကြိုက် ဇာတ်သိမ်းလည်းဖြစ်လာရသည်။

ဖြေလျော့ခွေ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းတွင် အလုံ၏ ကြားနေ ဖျန်ဖြေပေးမှုကြောင့် အရင်းရှင်နှင့် အလုပ်သမားတို့ ပြေလည်ပြီးဖြစ်သော်လည်း စာရေးသူက အရင်းရှင်နှင့် အလုပ်သမားတို့ကြားရှိ ပဋိပက္ခများသည် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ရင်နှင့်ဖွယ်ဖြစ်စေသည် ဟု သော အတွေးပေးလိုသောကြောင့် ဦးနေဒွန်းနှင့် ဦးရွှေဇံအောင် သေဆုံးကြသည့် ဖြစ်ရပ်ကို တင်ပြခဲ့သည်။ ထိုဇာတ်ကွက်ဖြစ်ပေါ်စေရန်အတွက် ဇာတ်ဆောင်တစ်ဦး၏ အမှားကို ဖန်တီးယူရသည်။ ပထမပိုင်းတွင် ဦးရွှေဇံအောင်သည် ကိုကိုကြီး၏ အကြံပေးချက်အတိုင်း လူမိုက်များကို ခေါ်စေသည်။ အလုံ၏ညှိနှိုင်းမှု ပြေလည်သော အခါ ကိုကိုထွေးအားလွှတ်၍ လူမိုက်များကို မလာရန် တားစေသည်။ ကိုကိုထွေး၏ ပေါ့ဆမှုကြောင့် လူမိုက်များရောက်လာပြီး တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် တိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအခန်းသည် ဇာတ်ထွတ်ပိုင်း ဖြစ်၍ စာရေးသူက စာရေးဆရာ၏ အပြောဖြင့် မတင်ပြဘဲ အပြန်လည်းကိုသုံးကာ ဇာတ်ကွက်ဖော်၍ တင်ပြခြင်းဖြင့်လည်း ဇာတ်လမ်းသည် ပို၍ အသက်ဝင်စေခဲ့ပါသည်။

ဇာတ်လမ်းဇာတ်အိမ်တည်ဆောက်ရာတွင် ရည်ရွယ်ချက်နှင့်အညီ တည်ဆောက် နိုင်ရန်အတွက် ဇာတ်လမ်းဇာတ်အိမ်သည် ခိုင်မာမှုရှိရန်လိုသကဲ့သို့ ပျော့ပြောင်းမှုရှိရန် လိုအပ်သည်။ ဖြေလျော့ခွေဝတ္ထု ဇာတ်လမ်း ဖန်တီးပုံကိုကြည့်လျှင် ရည်ရွယ်ချက် သည် အချစ်ဝတ္ထုဆိုသည့် နယ်ပယ်ထက်ပို၍ ထိုခေတ်က စီးပွားရေးလောကတွင် ဖြစ်ပျက်နေသော အလုပ်ရှင်နှင့် အလုပ်သမားတို့၏ပြဿနာကို ညှိနှိုင်းအဖြေရှာသင့် သည်ဆိုသောအတွေးကို တင်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ အရင်းရှင် အလုပ်သမား ပြဿနာနှင့် အချစ်သဘော ပေါင်းစပ်၍ ရသမြောက်ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ် အသွင်သို့ ဇာတ်လမ်းဆင်ဖန်တီးရာတွင် ဘဝအသိလည်း ရစေသည်။ ပရိသတ်၏နှစ်သက်ခြင်း ကိုလည်း လက်ခံရစေသည်။ ဖြေလျော့ခွေဝတ္ထုတွင် တင့်တယ်၏ ရသမြောက် ဝတ္ထုကောင်းတစ်ပုဒ် ဖြစ်အောင် ဇာတ်လမ်းဖန်တီးမှု အတတ်ပညာကို လေ့လာ တွေ့ရှိ ရပါသည်။

ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

ဖြေလျော့ခွေဝတ္ထုသည် လွတ်လပ်ရေးခေတ်ဦးပိုင်းတွင် ထင်ရှား ကျော်ကြားခဲ့ သော ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြားသားပိုင် စက်ရုံလုပ်ငန်းများကို မြန်မာလူမျိုး ပိုင် ဖြစ်စေလိုသော စာရေးသူ၏ စေတနာကို တွေ့ရပါသည်။ နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေး ရခါစအချိန်တွင် ခေတ်ပညာတတ် မြန်မာလူငယ်များ၏ စက်ရုံ အလုပ်ရုံများကို ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပြုပြင် စေလိုသော စေတနာ ရည်ရွယ်ချက်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ခေတ်၏ လိုအပ်ချက်အရ ပေါ်ထွန်းလာ သော ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဖြစ်သော်လည်း တင့်တယ်သည် အချစ်ဝတ္ထုများနှင့် အောင်မြင်သူ ပီပီ ခေတ်ပြိုင် ဝတ္ထုသဘောတွင် အချစ်သဘော ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းကာ ဇာတ်လမ်း ၏ ဗဟိုဇာတ်ဆောင် အလုံ၏နောက်သို့ အာရုံ စူးစိုက်လိုက်ပါသွားအောင် အလုံ၏ စရိုက်နှင့်လိုက်ဖက်သော ဇာတ်ကွက်များကို နေရာတကျ ပုံဖော် ထည့်သွင်းထား သည်။ စာရေးဆရာ ထည့်သွင်းထားသော ဇာတ်ကွက်များမှာ အလုံ၏စရိုက်နှင့် လိုက်ဖက်ပြီး စာဖတ်သူတို့အနေဖြင့် အလုံအပေါ် ပိုမို ချစ်ခင်သနားစိတ် ဖြစ်ပေါ် လာစေသည်။ ဇာတ်ဆောင်ဖြင့် စည်းရုံးဆွဲဆောင်ထားသော ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ် ဖြစ်ပါ သည်။ အရင်းရှင်နှင့်အလုပ်သမားတို့၏ ပြင်းထန်သောပဋိပက္ခကို ဖော်ပြရာ၌ စာဖတ်သူတို့သည် ဇာတ်လမ်းတစ်လျှောက်လုံး အနိဋ္ဌာရုံများကို မခံစားရဘဲ အလုံနှင့် ကိုလတ်တို့၏ ချစ်ပြဿနာနောက်သို့ လိုက်ပါ ခံစားနေကြရသည်။ ဇာတ်တက်ပိုင်း ဆုံးခါနီးနှင့် ဇာတ်ထွတ်ပိုင်းသို့ ရောက်မှသာ ပဋိပက္ခကို ထင်ထင်ရှားရှား မြင်တွေ့ရ

သည်။ ကြမ်းတမ်းသော ပဋိပက္ခ ဇာတ်ကွက်များကို ပေါ်ပေါ်ထင်ထင် မထည့်ဘဲ ညင်ညင်သာသာ ထည့်သွင်း ပုံဖော်ထားသည်။ ထူခြားချက်မှာဗဟိုပြု ဇာတ်ဆောင် အလိုကို အလုပ်သမားခေါင်းဆောင် ဦးနေဒွန်း၏ သမီးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ သစ်စက် ပိုင်ရှင် အရှင်းရှင်သား၏ ချစ်သူအဖြစ်လည်းကောင်း ဖန်တီးယူထားပုံ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် စာရေးသူ ဖန်တီးယူထားသော ဇာတ်ဆောင်များသည် အရှင်းရှင်မဆန် လွန်းဘဲ မေတ္တာစိတ်ဓာတ် အခြေခံရှိသူများအဖြစ် ပုံဖော်ထားသောကြောင့် ပရိသတ် အကြိုက် ဇာတ်သိမ်းဖြစ်အောင် အလွယ်တကူ ဖန်တီးယူနိုင်ခဲ့ပါသည်။ တင့်တယ် သည် ဇာတ်လမ်းနှင့်လိုက်ဖက်အောင် ဇာတ်ဆောင်များကို နေသားတကျ ပါဝင် လှုပ်ရှားစေရုံသာမက ဇာတ်ဆောင်စရိုက် အတိုးအလျော့ပြုလုပ်နိုင်စွမ်းရှိသည့် စာရေး ဆရာဖြစ်သည်။ ဇာတ်ဆောင်စရိုက် ပိုင်နိုင်သောကြောင့် ဇာတ်လမ်း အားကောင်းလာ ရသည်ဟု ထင်မြင်မိပါသည်။

နိဂုံး

တင့်တယ်သည် သူ၏ဝတ္ထုခေတ် တစ်ခေတ်ကို ပိုင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ သူ၏ဝတ္ထု များတွင် ဝတ္ထုတိုရာ ဝတ္ထုရှည်ပါ ပါဝင်နေခြင်းမှာလည်း သူ၏အနုပညာကျွမ်းကျင်မှု က သက်သေခံနေပါသည်။ တင့်တယ်သည် ဇာတ်လမ်းဖန်တီးရာတွင် ပရိသတ် အကြိုက်ကို ဖန်တီးလေ့ရှိသောကြောင့် ဇာတ်လမ်းကို ဦးစားပေးသည်ဟု ဆိုရမည်။ ဇာတ်လမ်းကို ဦးစားပေးသည်ဟု ဆိုသော်လည်း တစ်ကယ်တမ်းမှာမူ သူ၏ ဇာတ်ဆောင်များအပေါ် စာဖတ်သူတို့ နှစ်သက်စွဲလမ်းရာမှ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းအပေါ် စွဲကျန်နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဖြေလျော့ခွေဝတ္ထုမှ အလုံ၏စရိုက်များသည် ပရိသတ်စိတ်၌ စွဲကျန်စေခဲ့သည်။ တင့်တယ်သည် အမှီးဝတ္ထုများကို မြန်မာမှုပြုရာ၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသူဖြစ်သည်။ နှစ်တစ်ရာ တိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်သော စာရေးဆရာ တင့်တယ်၏ အနုပညာလက်ရာများကို ဆက်လက်၍ လေ့လာ ဖော်ထုတ်သင့်သည်ဟု ထင်မြင်မိ ပါသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

မြန်မာဘာသာ

ခင်မင်၊မောင်(ခန့်ဖြူ)။၁၉၉၄။ စကားပြောသဘောတရား စကားပြောအတတ်ပညာ၊ ရန်ကုန်၊

စာပေလောက

ဆွေတင့်၊မောင်။ ၁၉၇၃။ ဝတ္ထုတိုရေးနည်းရေးဟန်၊ စာအုပ်စာပေ ပတွဲ၊ ရန်ကုန်၊စာပေဗိမာန်

တာရာ၊ဒုဂ်။၁၉၆၇။ စာပေသဘောတရား၊စာပေဝေဖန်ရေး၊ ရန်ကုန်၊ နံ့သာတိုက်။

တက်တိုး။ ၁၉၄၈။ ဇွန် ၊ပဒေသာရှုပုံစုံ၊ အတွဲ၁၊ အမှတ်၅။

တင့်တယ်။ ၁၉၄၈။ ဇွန်၊ ဖြေလျော့ခွေ၊ ရှုမဝမဂ္ဂဇင်း။

မြင့်ကြည်ဦး။ ၁၉၇၇-၈၃၊ ဝတ္ထုရှည်သဘောတရားဝတ္ထုရှည်လေ့လာသူ၊ မြန်မာစာသုတေသန

ဂျာနယ် အတွဲ၃ ။

သာဓု ။ ၁၉၉၀။ သာဓုဖြည့်စာ(က)၊ စာပေဂျာနယ် အမှတ်၉၊ ရန်ကုန်

သိန်းဆိုင်၊မောင်။၁၉၇၃။ မြန်မာဝတ္ထုရှည်ရေးဟန်နှိုင်းယှဉ်ချက် ၊ စာအုပ်စာပေ ပတွဲ၊ ရန်ကုန်၊

စာပေဗိမာန်

ဝင်းမွန်၊ တက္ကသိုလ်။၁၉၇၃။ ကျွန်တော်ဖတ်ခဲ့သောဝတ္ထုတိုများနှင့်ကျွန်တော့် အမြင်၊

စာအုပ်စာပေ ဒုတွဲ၊ ရန်ကုန်၊ စာပေဗိမာန်

အင်္ဂလိပ်ဘာသာ

Josip Novakovich, 1995, Cincinnati, ohio.

writer digest book, 2009,Cincinnati.

မာတိကာ

| အခန်း: | အကြောင်းအရာ | စာမျက်နှာ |
|--------|---|-----------|
| | စာတမ်းအကျဉ်း | |
| | နိဒါန်း | |
| ၁။ | တင့်တယ်၏အတ္ထုပ္ပတ္တိ | ၂ |
| ၂။ | တင့်တယ်၏ဝတ္ထုများအပေါ် ပညာရှင်တို့အမြင် | ၄ |
| ၃။ | ဖြေလျော့ခွေဝတ္ထု၏ဇာတ်လမ်းဖန်တီးမှုအတတ်ပညာ | ၈ |
| | ခြုံငုံသုံးသပ်ချက် | |
| | နိဂုံး | |
| | ကျမ်းကိုးစာရင်း | |

တင့်တယ်၏ ပြေလျော့ခွေဝတ္ထု၏ ဇာတ်လမ်းပန်တီးမှု အတတ်ပညာ

မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့၊
 တစ်ဆယ့်ခုနစ်ကြိမ်မြောက် သုတေသနစာတမ်းဖတ်ပွဲသို့
 တင်သွင်းသည့်စာတမ်း

ကြည်ကြည်မြင့်

ကထိက

မြန်မာစာဌာန

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်

၂၀၁၇ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ(၂၇) ရက်